EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

CENTRAL EUROPE
COOPERATING FOR SUCCESS.

ReSource je spojen se Sítí hornických měst a regionů střední a východní Evropy. M·I·N·E·C:
www.minec.org

Prosinec 2009
Vydání 01

Nový růst na území starých dolů
Průzkum post-těžebních potenciálů v Centrální Evropě

ReSource Newsletter

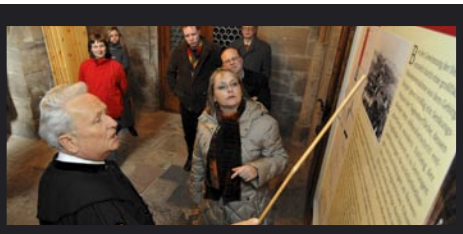

foto: Bert Harzer

foto: Thomas Kläber

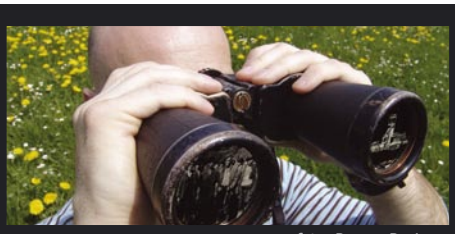

foto: Roman Rozina

>>Strana 03 >>Strana 06 >>Strana 10

Carsten Debes

Nový růst na území starých dolů - projekt ReSource

Hornické regiony jsou vzkvétajícími místy. Města prosperují, lidé jsou přitahováni mimořádnými pracovními nabídkami, průměrný věk obyvatel je nízký. Představte si sami sebe jako starostu/tku hornického města v období aktivní těžby: Vaší každodenní prací by pravděpodobně byla výstavba obytných čtvrtí, škol, silnic... Jakmile dojde k ukončení těžby, rozkvět obvykle upadá a přechází do propadu. Regiony nečelí ...

Michaela Baller

IBA diskutuje se světem v těsné blízkosti dolů

Po tři dny (15. – 17. září 2009) byly pohledy všech zaměřeny do Lužice/Lusatia, jelikož terasy organizace Internationale Bauausstellung (IBA – Fürst-Pückler-Land) hostily událost, jež vytváří odborné sítě. Kolem 200 mezinárodních expertů ze všech 5 kontinentů bylo pozváno do německého města Großräschen, aby na konferenci IBA „Příležitost: Post-těžební krajina" diskutovali o problémech a potenciálech odkazu hornictví ...

Heidi Kube

Letní škola jako žijící Evropa

V průběhu plánování projektu ReSource vyvstala otázka, jak by se nesčetné pozůstatky hornického dědictví regionů mohly stát turistickými atrakcemi. Partneři z oblastí Salgotarjan (Maďarsko), Zasavje (Slovinsko), Mansfelder Land (Německo) a Chemnitz – Zwickau chtěli posbírat nové nápady, a tak vyzkoušeli naprosto nový přístup k organizování mezinárodní letní školy.
Plánem bylo dát potenciálním návštěvníkům příležitost ...

Přeměna problémů v potenciály

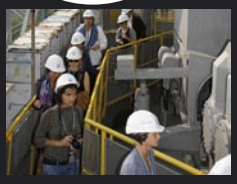
Projekt ReSource je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím programu CENTRAL EUROPE.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

CENTRAL EUROPE
COOPERATING FOR SUCCESS.

ReSource

Využití hornictví pro trvalý rozvoj někdejších těžebních měst a regionů ve střední Evropě

Trvání

Projekt ReSource byl zahájen v lednu 2009 a poběží do března 2012 (39 měsíců).

Budget

Celkový rozpočet: cca 3,2 mil. EUR
Podpora ERDF: cca 2,5 mil. EUR

Central Europe

CENTRAL EUROPE je program Evropské unie, který podporuje spolupráci mezi zeměmi střední Evropy s cílem zlepšit inovaci, dostupnost a životní prostředí a dále podpořit konkurenceschopnost a atraktivitu měst a regionů na daném území.
Plocha, na kterou se program vztahuje, zaujímá přibližně 1.050.000 km², na které žije 148 mil. obyvatel. Zahrnuje regiony z Rakouska, České republiky, Německa, Maďarska, Itálie, Polska, Slovenské republiky a Slovinska.
Projekt ReSource náleží do čtvrté prioritní oblasti programu: Zvyšování konkurenceschopnosti a atraktivity měst a regionů.

Koordinace projektu:

District of Zwickau, Economic Region of Chemnitz-Zwickau
Dezernat V, project ReSource
Pf. 100176
DE - 08067 Zwickau, Germany

Carsten Debes
e-mail: carsten.debes@landkreis-zwickau.de
phone: +49 (0) 375-272 15 92

www.resource-ce.eu

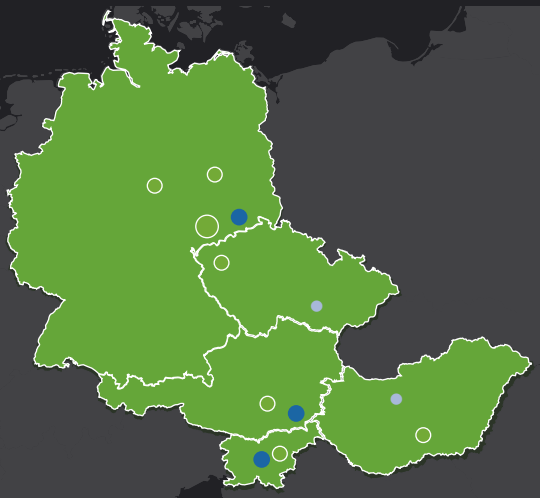
Impresum

Vydavatel: partnerství ReSource zastoupeno hlavním partnerem District of Zwickau (Německo)

Editor: Roman Rozina – Regionální rozvojové centrum Zagorje (Slovinsko), RCROblika

Design: Nataša Gala – Regionální rozvojové centrum Zagorje (Slovinsko), RCROblika

Tento dokument vyjadřuje názory autora. Orgány programu nejsou odpovědné za jejich jakékoliv použití, které by mohlo být učiněno s využitím informací zde obsažených.

Partneři

Regionální partneři

- **District of Zwickau, Ekonomický region** Chemnitz-Zwickau (hlavní partner, Německo)
- **IBA Fürst-Pückler-Land** (Německo)
- **Educational Institution of Employers Association Saxony-Anhalt** (Německo)
- **Styrian Iron Route Association** (Rakousko)
- **Mikroregion Sokolov - východ** (Česká republika)
- **Město Salgótarján** (Maďarsko)
- **Regionální rozvojové centrum Zagorje** (Slovinsko)

Vědecké instituce

- **Leibniz institut ekologického a regionálního rozvoje Drážďany** (Německo)
- **Karl-Franzens University Graz** (Rakousko)
- **Institut urbanistického plánování Slovinské republik, Ljubljana** (Slovinsko)

Sudbodavatelské vědecké instituce

- **Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno** (Česká republika)
- **Eötvös Loránd University Budapešť** (Maďarsko)
- **University of Wrocław** (Polsko)

Carsten Debes
District of Zwickau, Ekonomický region Chemnitz-Zwickau

Nový růst na území starých dolů - projekt ReSource byl zahájen

Hornické regiony jsou vzkvétajícími místy. Města prosperují, lidé jsou přitahováni mimořádnými pracovními nabídkami, průměrný věk obyvatel je nízký. Představte si sami sebe jako starostu/tku hornického města v období aktivní těžby: Vaší každodenní prací by pravděpodobně byla výstavba obytných čtvrtí, škol, silnic...

Jakmile dojde k ukončení těžby, rozkvět obvykle upadá a přechází do propadu. Regiony nečelí pouze zátěži v podobě poškozeného životního prostředí. Vy, jako starosta/tka, litujete sám/a sebe, když se díváte na seznam plný obtížných a negativních úkolů. Problémy jsou všude: spolu s hornickým průmyslem odchází z regionu hlavní zdroj bohatství, práce a atraktivity. Vaše město je obklopeno brownfieldy. Mladí a mobilní lidé odcházejí, protože tu pro ně už nejsou žádná pracovní místa, sociální napětí narůstá. Reputace Vašeho města den ode dne upadá. Vaší každodenní prací by bylo dumat na tím, jak omezit výstavbu domů, škol, silnic...

Nicméně pád hornického města po jeho rozkvětu nepředstavuje nezvratný osud. Existují šance vyhnout se ponurým scénářům, např. pokud se silná vize střetne s pevným partnerstvím a získá podporu z okolí. Jedna z přímých cest k vizi je přezkoumat odkaz hornictví, přehodnotit post-těžební „problémy" jako „potenciály". Toto považujeme za klíčovou otázku projektu ReSource: Jak se staré doly mohou stát zdrojem pro nový růst, jak mohou vytvářet – oproti minulosti – udržitelné vyhlídky do budoucna?

Společně můžeme

Průkopnické post-těžební regiony z celé střední Evropy, které hledají podobné odpovědi, spojily v projektu ReSource své síly. V rámci projektu mají v úmyslu vytvořit příklady dobré praxe a návody. Sedm regionálních partnerů stanovilo 3 tematické pracovní skupiny, aby jednotně realizovaly předinvestiční studie, pilotní investice, veřejné soutěže a letní školy. Souhrnné strategie jsou vylepšovány s cílem vytvořit pevné základy pro udržitelný post-těžební rozvoj. Pracovní skupiny se ujaly následujících témat: přírodní potenciály, kulturní potenciály a jednotné přístupy.

Regiony jsou při hledání nových perspektiv doprovázeny 3 vědeckými institucemi, které jsou dobře známé pro své vynikající schopnosti v oblasti urbanistického a regionálního rozvoje. Navíc budou využity zkušenosti a vědomosti z předcházejících či právě probíhajících projektů, které se zabývají podobnou problematikou.

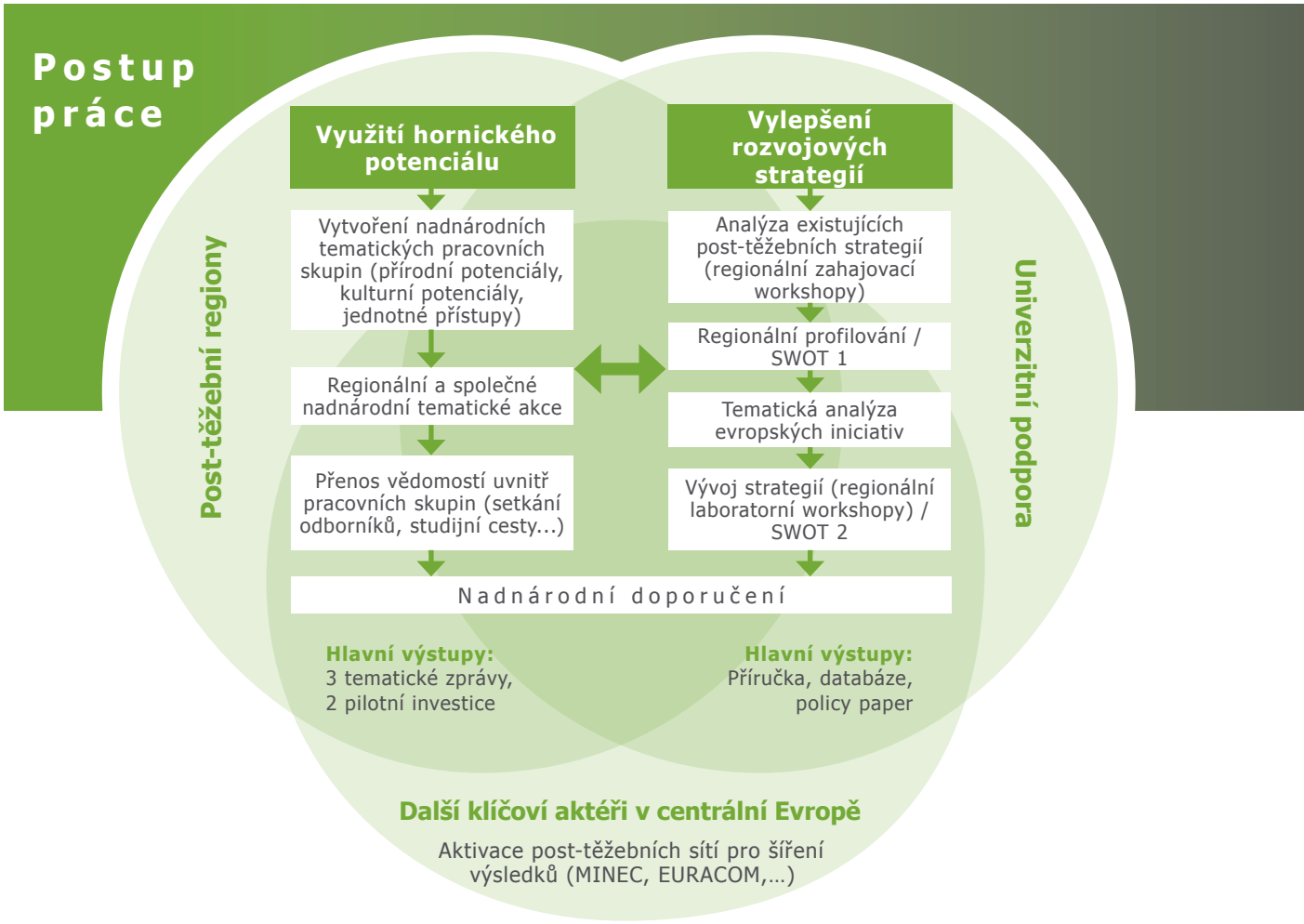
Klíčovými výstupy jsou:

- tématické zprávy a internetová databáze možností, jak využít potenciály hornictví,
- příručka zahrnující inovativní metody pro post-těžební regionální rozvoj,
- policy paper na téma post-těžební rozvojové perspektivy určen pro rozhodování kompetentních osob na národní a evropské úrovni.

V průběhu prvního roku projektu proběhly tři hlavní události: zahajovací setkání v Zwickau v březnu, mezinárodní letní škola „hornické turistické trasy" a mezinárodní konference „Příležitost: post-těžební krajina" v září.

Přihlížející projektu jsou srdečně zváni!

Pokud máte zájem sledovat projekt, doporučujeme Vám registrovat se v síti MINEC: www.minec.org.
Pokud byste se chtěli aktivně účastnit jedné z pracovních skupin projektu, prosím kontaktuje hlavního partnera.

Hledání tematických příkladů dobré praxe začalo

Vědečtí partneři projektu ReSource začali pracovat na shromažďování základních dat pro tematické zprávy. V první fázi vytvoří databázi se všemi důležitými informacemi o evropských iniciativách, jež se zabývají využitím post-těžebních možností.

V současné době odborníci pátrají **na místní a regionální úrovni a v centrech vědomostí (univerzity, NNO, výzkumné instituce, úřady...)** ve střední Evropě **po podnětech týkajících se jednak příkladů dobré praxe** a dále **následujících témat:**

- využití **PŘÍRODNÍCH** potenciálů v oblastech s ukončenou těžbou se zaměřením na pěstování biomasy na dobývacím území a na produkci geotermální energie z důlních vod,
- využití **KULTURNÍCH** potenciálů v oblastech s ukončenou těžbou jako např. technologické hornické dědictví, hornické kulturní aktivity a využití hornické infrastruktury,
- jedinečné **JEDNOTNÉ** přístupy pro rozvoj hornických regionů (institucionální inovace, místní hornické asociace...).

Ve druhé fázi budou na základě kritérií stanovených vědeckými partnery shromážděná data analyzována a hodnocena. Pro získání detailnějších informací budou vědci ve spojení s doporučenými iniciativami.

Třetí fáze představuje grafickou prezentaci těchto evropských iniciativ v podobě map, které budou připraveny v off-line verzi do léta 2010 a představeny veřejnosti na veletrhu EUREGIA v říjnu 2010 v Lipsku/Leigzig. Později v roce 2010 budou dostupné on-line jako součást „internetové databáze post-těžebních znalostí".

Do cílových skupin, které budou mít prospěch z databáze a map, patří:

- města a obce zasažené těžbou, regiony a sdružení, pro které bude databáze nabízet kontakty a praktické zkušenosti;
- politici a úředníci, kteří získají důkaz o proveditelnosti na konkrétních příkladech;
- vědci, kteří získají zdroj empirických dat;
- Evropské orgány, pro které bude databáze poskytovat přehled o stavu rozvoje ve střední Evropě.

Potřebujeme Vaši podporu!

Žádáme všechny příjemce tohoto newsletteru, aby podpořili naši sbírku evropských iniciativ sdílením svých vědomostí a odborných znalostí o relevantních příkladech dobré praxe a centrech vědomostí!

Prosím vyplňte náš velmi jednoduchý formulář GOOD PRACTICE SUGGESTION FORM, který je dostupný on-line v anglickém, českém, maďarském a slovinském jazyce na http://www.resource-ce.eu/en/project-results/scientific-support/ nebo se s námi spojte osobně na resource@uirs.si.

foto: Thomas Worms

O obdobných projektech

V programu INTERREG IVC byl minulý měsíc schválen projekt s názvem PROSPECTS, který se zabývá hornickou tematikou. Projekt je řízen Asociací hornických komunit Francie s podporou asociace EURACOM. Cílem projektu je podpořit podnikání v regionech silně závislých na hornickém či tradičním průmyslu.

Projekt "Remining LOWEX" pokračuje v nabídce školení a výměny zkušeností týkajících se využití důlních vod pro výrobu geotermální energie a přizpůsobení staveb (šestý rámec programu). Projekt je vedlejším produktem projektu nizozemského města Heerlen MINEWATER (www.minewater08.eu, www.remining-lowex.org).

Belgická asociace "Het Vervolg" pracuje neustále na fotodokumentaci hornických oblastí. Kolekce fotografií zahrnuje doly a lomy z celé Evropy. Jedna z posledních sérií se věnuje životu horníků v regionu Donbass (www.coalface.be).

Program CENTRAL EUROPE financuje řadu významných projektů, se kterými ReSource blízce spolupracuje: Cobraman: "Manažer-koordinátor aktivit pro opětovný rozvoj brownfieldů" (www.cobraman-ce.eu), Circuse ("recyklace půdy") and 4biomass: "uvedení biomasy v činnost": (www.4biomass.eu). Projekty jsou popsány na www.central2013.eu.

Nadcházející události v rámci projektu ReSource i mimo něj

EUREGIA 2010: s projektem ReSource se můžete setkat na veletrhu EUREGIA v Lipsku/Leipzig ve dnech 25.-27.10.2010. ReSource bude sdílet stánek s příbuznými projekty. Dále dne 27.10.2010 se bude v rámci veletrhu konat veřejná akce projektu – vědecké sympozium. Přijďte a navštivte nás! (www.euregia-leipzig.de)

Evropské město kultury 2010: oblast Ruhr se svým hlavním hornickým městem Essen byla vybrána jako Evropské město kultury 2010. Prezentovány zde budou významné kulturní náměty – samozřejmě silně spjaté s hornictvím. Pokud chcete být svědky přechodu jednoho z hlavích evropských hornických regionů do jeho post-těžebního období, měli byste tam být. (www.ruhr2010.de)

foto: Bert Harzer

Když ReSource viditelně začal

Spolupráce hornických regionů ve střední Evropě byla spuštěna 25. března 2009 zahajovací konferencí „Přeměna problémů v potenciály" nového EU projektu ReSource. Událost hostilo město Zwickau (Ekonomický region Chemnitz-Zwicaku) jako hlavní partner projektu. Konference byla součástí třídenní akce, v rámci které se partneři projektu setkali na workshopech a studijních cestách regionem po bývalých dolech na uhlí a uran. S počtem cca 120 zástupců, expertů a aktérů pocházejících z 8 evropských zemí byla konference navštívena mnohem větším počtem účastníků, než bylo očekáváno.

Na konferenci byly představeny strategické přístupy pro post-těžební regiony a prezentovány příklady dobré praxe využívající specifických potenciálů. Riet de Wit-Romans, místostarosta města Heerlen (Nizozemí), mluvil o první evropské geotermální elektrárně využívající důlní vodu, jež byla ve městě v nedávné době uvedena do provozu. Michael Schwarze-Rodrian popisoval zkušenosti spolu s integrujícími strategiemi rozvoje v okolí metropole Ruhr. "Využití existujících potenciálů není soběstačné" zdůraznil Mathias Merz, generální manažer Agentury ekonomického regionu Chemnitz-Zwickau. "Proto je projekt ReSource nastaven tak, aby vytvořil platformu pro komunikaci tvořivých konceptů a aby stimuloval aktivity vyplívající ze strategií. My chceme dát impulsy."

Michaela Baller
IBA Fürst-Pückler-Land

IBA diskutuje se světem v těsné blízkosti dolů

Po tři dny (15. – 17. září 2009) byly pohledy všech zaměřeny do Lužice/Lusatia, jelikož terasy organizace Internationale Bauausstellung (IBA – Fürst-Pückler-Land) hostily událost, jež vytváří odborné sítě. Kolem 200 mezinárodních expertů ze všech 5 kontinentů bylo pozváno do německého města Großräschen, aby na konferenci IBA „Příležitost: Post-těžební krajina" diskutovali o problémech a potenciálech odkazu hornictví. Bylo probráno mnoho různých návrhů, z nichž IBA, s ohledem na účast na dalších mezinárodních diskuzích v následujících několika měsících, vybrala 10 vůdčích principů zabývajících se post-těžební krajinou.

Konference vyzvala meziodvětvové odborné publikum z celého světa – od hornických inženýrů, tvůrců plánů, sociologů, zemědělských a lesnických inženýrů až po umělce – stejně tak politiky a úředníky, soukromé společnosti, univerzity, spolky a sdružení a v neposlední řadě výzkumné ústavy zabývající se rozvojem hornických regionů.

Post-těžební krajina jako příležitost

Hlavním tématem pro první den konference byly „Regiony v toku". Při zahájení proběhl všeobecný úvod do problematiky –potenciály a strategie týkající se znečištění po těžbě, obnovy industriální krajiny a zhodnocení přírodních potenciálů.

Na programu druhého dne byly semináře nazvané „Strategie a nástroje", „Přeměna identity" a „Nové využití území". Všechny byly mezinárodně zaměřené a doplněné o zvláštnosti oblasti Lužice. Po seminářích následovala exkurze „Lužice: nové pohraničí" trvající několik hodin, jež ilustrovala přeměnu krajiny a tvořivé znovu-využití historických zajímavostí průmyslové minulosti. Zastávky zahrnovaly aktivní otevřený lom Welzow-Süd, znovu objevující se krajinu Welzow, Lužickou jezerní krajinu, návštěvnický důlní stroj F60 a bio-věže Lauchhammer.

foto: Thomas Kläber

foto: Thomas Kläber

Všechny nitky byly spleteny dohromady třetí den na panelové diskuzi, která zahrnovala „10 tezí o managementu krajiny po ukončení těžby". Toto téma se prolínalo celou konferencí a na závěr bylo shrnuto s přispěním vstupů a komentářů delegátů.

Následně se po konferenci konal interní postupový workshop projektu ReSource – se zaměřením na komunikaci a současný stav projektu.

Další postupový workshop se bude konat v místě maďarského partnera ve městě Salgótarján v dubnu 2010.

Deset principů

Za 10 let (2000-2010) svého fungování byla organizace Internationale Bauausstellung (IBA) Fürst-Pückler-Land velmi aktivní v oblasti vytváření post-těžební krajiny na území Brandenburg v Lužici/Lusatia. Na základě svých zkušeností jak s místní krajinou tak v rámci mezinárodních výměnných programů formulovala IBA 10 principů vztahujících se k ozdravení krajiny zasažené těžbou.

Předpokladem těchto principů je celosvětový závazek udržitelného rozvoje. To znamená, že při rozvoji post-těžební krajiny musí být v rovnováze sociální, ekonomické a ekologické aspekty.

Celkový koncept spočívá ve vytvoření rozličné, multifunkční post-těžební krajiny jako podmínky pro nové ekonomické aktivity a perspektivy jak pro obyvatele tak podnikatele v daném regionu. Udržitelná obnova a rozvoj tudíž představuje investici do budoucna s přidanou hodnotou.

Cílem principů je dosáhnout společného pochopení pro ozdravení krajiny, na které probíhala těžba.

Deset principů pro ozdravení krajiny zasažené těžbou

1. Stanovení příkladu
2. Využití zdrojů
3. Zpevnění identity
4. Prodloužení plánovacího horizontu
5. Formování procesu
6. Povolení tvořivosti a inovativnosti
7. Vytvoření obrázků
8. Zabezpečení transparentnosti
9. Vybudování organizační struktury
10. Převzetí odpovědnosti

Více o konferenci a 10 principech můžete nalézt na webových stránkách www.iba-see.de.

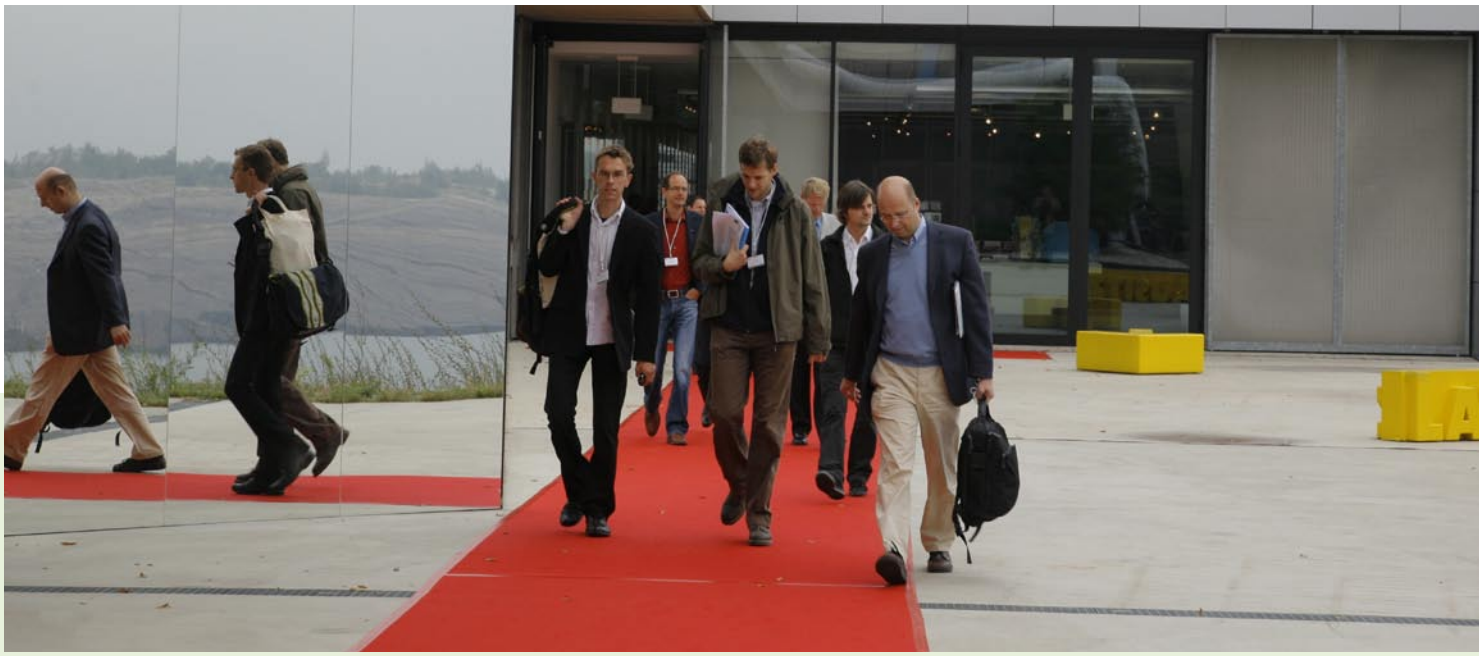

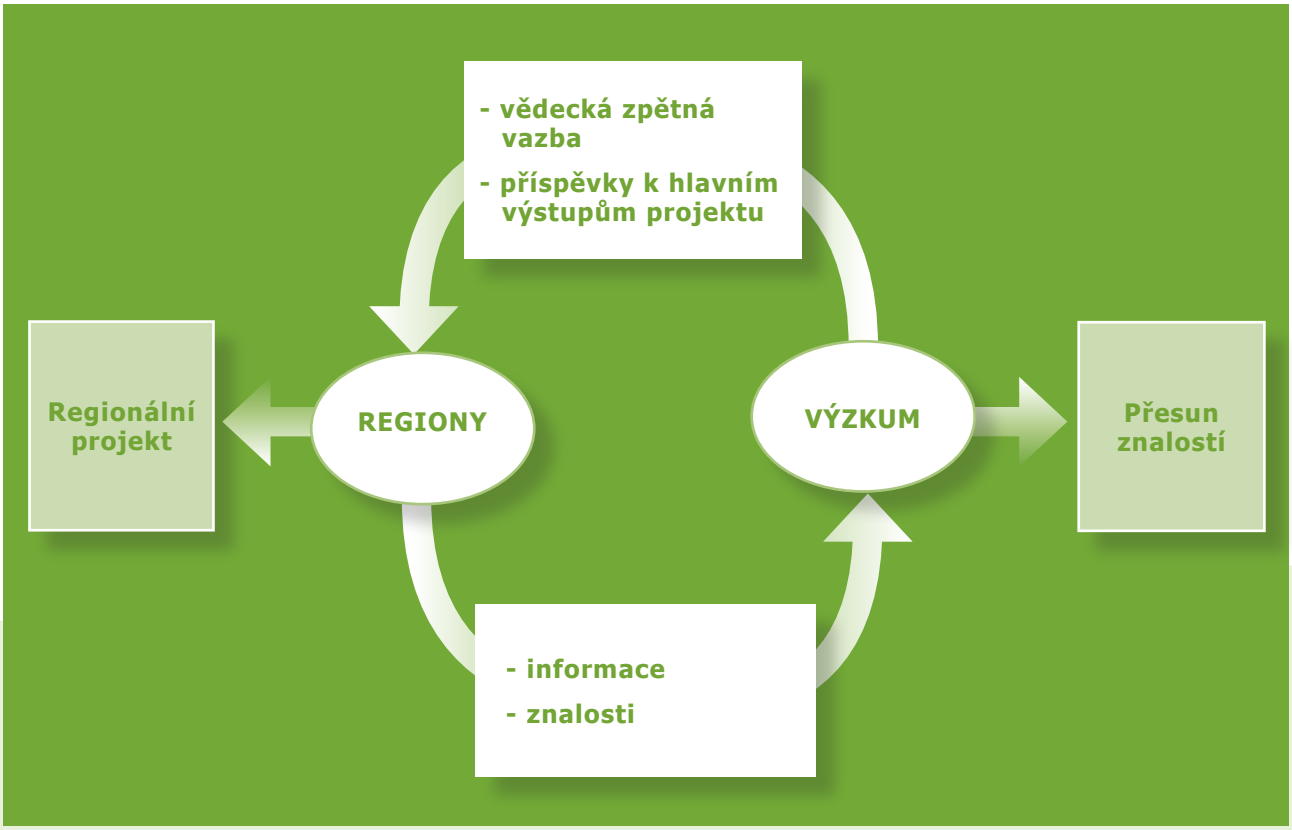
foto: Thomas Kläber

Jörn Harfst a Peter Wirth
Leibniz Institute of Ecological and Regional Development Dresden

Role výzkumu v projektu ReSource

Pro řešení problémů bývalých hornických regionů je nezbytné vyvinout koncepční přístup, který podpoří úsilí dotčených místních úřadů a regionálních iniciativ. Toto je hlavním cílem mezinárodního výzkumného sdružení, které se účastní většiny aktivit projektu ReSource. Faktem je, že někdejší hornické regiony mají dostupné ekologické a kulturní potenciály, které v místě zůstávají jako výsledek dlouhodobého dobývání a které mohou být nyní využity k posílení cílů regionálního rozvoje.

Doprovodný výzkum v projektu ReSource je napojen na hlavní cíle projektu ve dvou směrech. Na jedné straně směřuje vědecká práce k získání nových vědomostí o procesu obnovy hornických regionů. Na druhé straně se výzkum snaží přispět ke zlepšování vyhlídek zapojených regionů ze 6 států. Oba úkoly jsou vzájemně silně propojeny. Univerzitní partneři jsou závislí na informacích a vědomostech o procesech rozvoje v zúčastněných regionech od místních/regionálních aktérů. Dostupnost těchto znalostí je předpokladem pro analýzu, hodnocení a porovnání současné situace v regionech. Výhoda spolupráce s vědeckými partnery pro zúčastněné regiony spočívá v obdržení zpětné vazby na vlastní stav rozvoje v porovnání s ostatními regiony. Navíc, aktéři na místní a regionální úrovni získají asistenci při managementu svých projektových závazků.

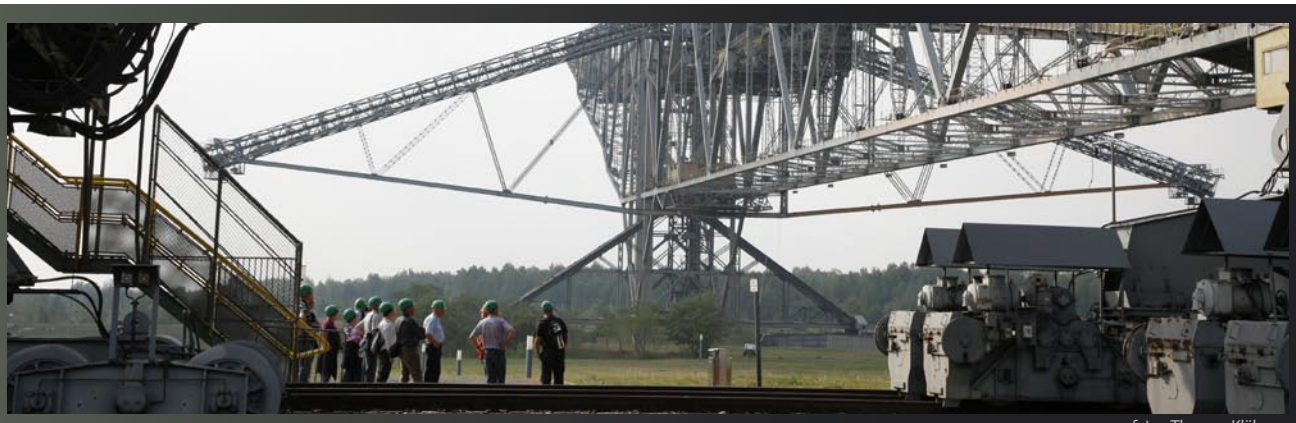

foto: Thomas Kläber

Vytváření vědomostí

Vytváření vědomostí představuje hlavní úkol akademických partnerů zapojených do projektu. Tento proces je založen na monitorování procesů regionálního rozvoje v širším slova smyslu ve zkoumaných oblastech. Výzkum je na jedné straně zaměřen na ekologické a kulturní potenciály hornických regionů a na druhé straně na činitele, vzájemné vazby, strategie, nástroje a rámcové podmínky na místní a regionální úrovni. Výsledky vědeckého týmu jsou dostupné zúčastněným městům a regionům prostřednictvím pořádaných seminářů a konferencí. Na závěr projektu bude vytvořena s přispěním všech partnerů z výzkumu příručka (hlavní výstup), která bude shrnovat veškeré akademické výsledky.

Přispění k rozvoji hornických regionů

Akademičtí partneři projektu ReSource nabízejí regionálním partnerům následující úrovně podpory:

- podpora partnerů při práci v tematických pracovních skupinách při regionálních workshopech a sympoziích
- poskytnutí vědecké zpětné vazby týkající se stavu regionu na základě regionálních profilů a SWOT analýzy
- poskytnutí informačního nástroje ohledně využití potenciálů spojených s hornictvím (internetová databáze znalostí)
- předání platných doporučení národním a evropským politikům prostřednictvím vytvoření tzv. policy/ strategy paper, který se zabývá budoucností hornických regionů v Evropě

Akademickými partnery v projektu ReSource jsou:

- Leibniz institut ekologického a regionálního rozvoje (IOER) Drážďany, Německo
- Karl Franzens University (KFU) Graz – Institut geografie a regionální vědy, Rakousko
- Institut urbanistického plánování Slovinské republiky (UPIRS), Ljubljana, Slovinsko
- Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno, Česká republika
- Eötvös Loránd University (ELTE) Budapešť – Institut geografie a GEO-věd Maďarsko
- University of Wrocław (UWr), Polsko

Cíle, otázky vědy, metody rozboru a posuzování stejně jako postupy práce jsou vypracovány a realizovány v těsné spolupráci mezi všemi výzkumnými partnery. Celková koordinace výzkumných aktivit leží v rukou IOER Drážďany. Některé části výzkumného programu jsou koordinovány jinými partnery, a to KFU a UPIRS.

Vědecké sympozium

Vědecké sympozium se bude konat 27. října 2010 na veletrhu EUREGIA v Lipsku/Leipzig, Německo. V rámci této události bude akademická pracovní skupina široké veřejnosti prezentovat první výsledky a činnosti úvodní etapy projektu ReSource. Tím, že budou pozváni prezentující s rozdílným zázemím a z různých projektů, bude umožněno vést diskuzi na téma problémů a potenciálů evropských hornických regionů. Závěrečná debata se bude zabývat budoucími perspektivami hornických regionů ve střední Evropě.

foto: Roman Rozina

Heidi Kube
District of Zwickau, Ekonomický region Chemnitz-Zwickau

Letní škola jako žijící Evropa

V průběhu plánování projektu ReSource vyvstala otázka, jak by se nesčetné pozůstatky hornického dědictví regionů mohly stát turistickými atrakcemi.

Partneři z oblastí Salgotarjan (Maďarsko), Zasavje (Slovinsko), Mansfelder Land (Německo) a Chemnitz – Zwickau chtěli posbírat nové nápady, a tak vyzkoušeli naprosto nový přístup k organizování mezinárodní letní školy.

Plánem bylo dát potenciálním návštěvníkům příležitost vyjádřit své názory na to, jak vzbudit v lidech touhu po objevování dřívějších hornických oblastí jako turistických destinací.

Přípravy letní školy byly opravdovou výzvou pro zapojené partnery. Od prvního setkání do začátku letní školy zbývaly pouze 4 měsíce.

Partneři se museli dohodnout a v předstihu promyslet mnoho věcí:

musely být stanoveny kvalitativní cíle a časový rámec, identifikováni účastníci (počet, věk, koho oslovit, jak získat studenty) a vyřešena otázka financování. Běžné záležitosti jako přeprava vlakem z regionu do regionu, ubytování na úrovni hostelu pro mladé, prostá propagace a rozvrh byly sjednány.

V těsné spolupráci bylo vydáno oznámení, souběžně začaly nábory účastníků a dokonce naplánování přesunů muselo být zpracováno společně.

S cílem získat nejlepší výsledky z letní školy zorganizoval v předstihu každý partner tzv. ideový workshop. Tímto bylo zabezpečeno, že odborné znalosti byly zapojeny do přípravy a realizace letní školy již od samého začátku.

Jaký je tvůj názor

Se sloganem „Jaký je tvůj názor" proběhla letní škola v prvních dvou týdnech měsíce srpna. Každý partner vyslal 6 studentů, kteří pracovali ve 2 týmech po 12 lidech. Po týdnu strávily týmy v oblastech Zasavje a Eisleben a paralelně v Salgotarjan a Zwickau. Profesionálním pozadím pro studenty byli experti z oblastí od turistického managementu, fyziky, historie, zdraví, plánování krajiny po ekonomiku, což přestavovalo velmi zajímavou směs lidí a

foto: Dejan Zupanc

foto: Roman Rozina

přineslo do skupin rozdílné vědomosti a zkušenosti.

Při objevování turistických potenciálů hostujícího regionu s cílem najít nové nápady jak přilákat potenciální návštěvníky byli studenti doprovázeni odborníky, kteří s nimi sdíleli své znalosti. Na konci každého týdne studenti prezentovali své výsledky několika aktérům hostujícího regionu a cestovního ruchu.

Pracovat v mezinárodních týmech s rozdílným kulturním a odborným zázemím, komunikovat v jazyce, který není jejich mateřským jazykem (v angličtině), objevovat neznámý region, vyvíjet zcela nové nápady a prezentovat závěry během 5 dnů bylo pro studenty naprosto novou zkušeností. Tuto výzvu zvládli s nadšením.

Od 14. do 16. srpna byly týmy sloučeny pro závěrečné setkání v Eisleben. Studenti přednesli delegátům z partnerských regionů své nápady, které vymysleli pro všechny 4 destinace. Posluchači byli prezentacemi ohromeni a také překvapeni tím, jak byli studenti tématem zaujati.

Celoživotní zkušenost

Všichni partneři zapojení do přípravy, organizace a ukončení letní školy přijali výzvu s nadšením. Takového úspěchu by se jistě nedosáhlo bez společného vědomí a osobního závazku každého jednotlivého účastníka.

Jeden student z Mad'arska to shrnul následovně: „Chtěl bych vám znovu poděkovat, protože si myslím, že tyto 2 týdny byly pro mě a celou skupinu dobrou příležitostí. Nikdy na letní školu nezapomenu! Na druhé straně je velmi příjemné slyšet, že můžete naše nápady a plány v budoucnu využít. Byla to celoživotní zkušenost!"

… A toto neplatí pouze pro studenty! Byla to žijící Evropa.

foto: WIREG